

Бэлэмнэний бөлөх оёолоругар тыл сайдыгын дьарыга.

Сыала: Икки доёон ситимин өйдөөн истэргэ үөрэтии. Этии туһунан өйдөбүл. Тылы сүһүөххэ араарыны чингэтии.

Дьарык сабаланыыта

Оонньуу «Дьизэлэр» Иитээччи эһэ, бөрө, саһыл, куобах, тиин, таба ойууларын кэккэлэтэр.

-- Чуолкайдык ааттатаалаан. Ханнык дорёонтон тахсалларын быһаарын. Эһэ Э-тэн, бөрө Б-тан, саһыл С-тан.....Ити курдук барыларын этэллэр. Дьизэлэригэр уурталыыллар.

Оонньуу «Тургэнник эт». Иитээччи дорёону ааттыыр, мээчиги бырабар. Мээчиги хаппыт оёо этиллибит дорёонтон тахсар тылы этэр, бастакы дорёонун быһаарар.

Дьарыктаныы барыыта

Сангарар аппарааты сайыннарар эрчиллиилэр. («*Тиистэргин аах*», «*Тииспин суунабын*», «*Күөөмэйбитин сайёанабыт*»)

Тарбах былчыннарын сайыннарар эрчиллиилэр («*Тарбахтарбытын кытта дорооболоһуу*», «*Тарбахчааннар оонньуулар*»)

Өйгө тутар дьёбуру сайыннарыы «*Туох ойууламмытын таай*»

Оонньуу « Оонньуурда булл» биирдии оёоёо буква биэртэлээһин ол дорёонтон тахсар оонньууру группа иһиттэн булан аёалыы.

1 Иитээччи таблица ыйыыр.

-- Бу ханнык сыыппараны? – Бу **үс** сыыппара.

-- Онтон бу туох көстөрүй? -- Бу **ый**

-- Оттон бу? – Бу **дьизэ**

Бары этэллэр. **Бу үс. Бу ый. Бу дьизэ.**

--Ити аата биыги иккилии тыллаах этиилэри санардыбыт.

Икки тыллаах этии бэлиэтэ маннык: _____.

(дуоскаба онорон көрдөрөр)

2 –Аны тыллар дорёоннорун өйдөөн истэ уорэниёфин.

Бастаан «**Бу үс**» диэн этии тылларын. Бу бастакы дорёоно **б**, Бутэй дуу, аһаёас дуу? Иккис дорёоно **у**-аһаёас (фишкаларын кыбытан иёэр) Ааёабыт: Бастакы дорёоно бутэй, иккиһэ—аһаёас.

Аны **үс** диэн тыл дорёоннорун өйдөөн истин. Бастакыта-**у**-аһаёас дорёон, иккиһэ-**с**-бутэй:

Этиибитин ааёабыт:

Салёыы :»**Бу ый**» диэн тылы ырытыы

«**Бу дьизэ**» ...

Оёолоор көрүн эрэ аны _____ .бу хас тыллаах этии буолуой?

Бастаан икки тыллаах этиини толкуйдатыы онтон үс тыллаах этиини.

- 3 Фишканнан улэ. Эһэ, бөрө, саһыл, тиин диэн тыллары фишканнан суруйуу.
Ырытыы. Дуоскаҕа бэрэбиэркэлээн суруйтарыы.
- 4 Болҕомтоҕо оонньуу
- 5 Тэтэрээткэ сурук улэтэ.